Statistik och dataanalys I, 15 hp

Inlämningsuppgift 2, 1.5 hp

Mattias Villani

3/5/23

Innehåll

Introduktion
0. Läsa in data
1. Poisson-modell för antal personer i hushållet
2. (log)-normalmodell för elkostnad
3. Enkel och multipel linjär regression
Fördjupning/kuriosa

⚠ Installation av nödvändiga paket

Den här inlämningsuppgiften förutsätter att följande paket finns installerade:

- mosaic
- gplots
- remotes
- sda1

De tre första paketen kan installeras som vanligt via kommandot install.packages('packagename'), där 'packagename' är namnet på paketet, t.ex 'mosaic'.

Det sista paketet, sda1, är kursens egna R-paket och installeras med kommandot install_github("StatisticsSU/sda1paket") efter att du laddat in remotes paketet.

Introduktion

I denna andra inlämningsuppgift ska ni självständigt i grupper om tre analysera ett datamaterial i programmeringsspråket R, med fokus på sannolikhetslära och inferens. Till skillnad från datorlaborationerna finns det minimalt med kodexempel. Datorlaborationerna går igenom de flesta momenten som behandlas i inlämningsuppgiften, så se till att göra klart dessa innan.

i Instruktioner

I denna inlämningsuppgift ska ni analysera ett datamaterial med 1602 australiska hushålls elkonsumption^a, och finns i kursens R-paket sda1 och heter electricitycost. När du installerat och laddat in sda1-paketet finns electricitycost tillgängligt som en dataframe, dvs en tabell där raderna är observationer (hushåll) och kolumnerna är variabler, t ex hushållets kostnad för el och information om hushållets storlek och utrustning. Se nedan för mer information.

Till skillnad från den tidigare inlämningsuppgiften ska ni i denna inlämningsuppgift arbeta i ett separat Quarto-dokument där ni skriver alla svar. Det här dokumentet som du läser nu innehåller alltså bara instruktioner och frågorna. Det Quarto-dokument som ni ska göra analysen och skriva svaren i finns [här]().

I många uppgifter vill jag att ni ska använda både formelsamlingen för att beräkna en sak (t ex ett hypotestest), men även färdiga funktioner i R (t ex t.test funktionen). I fallet där ni ska använda formelsamlingen får ni använda R för att beräkna de saker ni behöver i formlerna, t ex sd-funktionen för att beräkna standardavvikelsen, eller qt-funktionen för att beräkna ett kritiskt värde från t-fördelningen. På det sättet tränas ni både på att hantera och förstå formeln (tentan!) och hur man använder R i praktiken . Det kan också vara bra träning att leta upp alla kritiska värden i tabellerna, även om jag inte ber om det.

Inlämningsuppgiften ska lämnas in i form av ett html dokument genererat av Quarto. Kontrollera noga att du inte har några felmeddelande och att dokumentet kompileras utan problem. Använd tydliga figurer och namnge axlarna med tydliga variabelnamn. Glöm inte att skriva era namn i Quarto-dokumentet istället för Namn 1, Namn 2 och Namn 3.

Alla gruppmedlemmar ska vara delaktiga och bidra till alla delar av rapporten och arbetet som leder upp till rapporten, dvs skriva kod, analysera data, tolka resultat, dra slutsatser och skriva rapporten.

^aBartels, R., Fiebig, D. and Plumb, M. (1996). Gas or electricity, which is cheaper? An econometric approach with application to Australian expenditure data, The Energy Journal 17(4): 33–58.

0. Läsa in data

Datamaterialet electricitycost läses in via kurspaketet sda1:

```
library(remotes)
#install_github("StatisticsSU/sda1paket")
library(sda1)
head(electricitycost)
```

	cost	rooms	people	${\tt income}$	${\tt only} {\tt secondary}$	waterheat	cookel	poolfilt	airrev
1	545	7	4	29900	0	0	1	0	1
2	389	7	2	11700	0	0	1	0	0
3	390	8	2	16900	0	0	0	0	0
4	268	7	2	9750	1	0	1	0	1
5	543	6	2	24700	1	0	0	0	1
6	278	6	3	8450	1	0	0	0	0
	aircond microwave dish dryer								

				J
1	1	0	0	0
2	0	1	1	0
3	1	0	0	0
4	1	0	0	1
5	1	1	0	1
6	0	0	0	1

Varje rad i datamaterialet är ett av de 1602 australiska hushållen. Skriv ?electricitycost i Console för att få en komplett beskrivning av alla variabler. För att inte behöva skriva det långa namnet electricitycost hela tiden kan vi definera en ny variabel df (förkortning av dataframe)

```
df = electricitycost
```

1. Poisson-modell för antal personer i hushållet

Uppgift 1.1

Variabeln people innehåller antal personer i hushållet. Definiera variabeln extrapeople = df\$people - 1, som mäter antalet personer $ut\ddot{o}ver$ ägaren (som vi antar är bara en person). Modellera extrapeople som oberoende observationer från en $Pois(\lambda)$ -fördelning. Skatta parametern λ från datamaterialet.

Uppgift 1.2

Undersök grafiskt om den skattade Poisson-modellen i Uppgift 1.1 anpassar data väl.

Uppgift 1.3

Använd den skattade Poisson-modellen för att beräkna sannolikheten för ett storhushåll, vilket vi definierar som ett hushåll med fler än 4 personer.

Uppgift 1.4

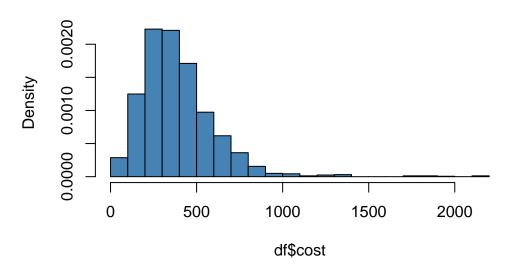
Poissonmodellen är en trevlig modell för räknedata, men är begränsad eftersom väntevärdet och variansen alltid måste vara lika in en Poissonfördelning. Verkar det vara ett problem för variabeln extrapeople?

2. (log)-normalmodell för elkostnad

Hushållens totala elkostnad, cost, är rejält skev:

```
hist(df$cost, 30, freq = FALSE, col = "steelblue")
```

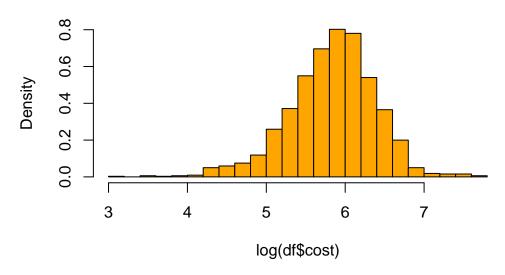
Histogram of df\$cost

Logaritmen av cost har en fördelning som är mycket mer symmetrisk, även om viss skevhet verkar kvarstå:

hist(log(df\$cost), 30, freq = FALSE, col = "orange")

Histogram of log(df\$cost)

Uppgift 2.1

Modellera variabeln logcost = log(df\$cost) som oberoende observationer från en $N(\mu, \sigma)$ fördelning. Skatta μ och σ från data.

Uppgift 2.2

Undersök grafiskt hur väl den skattade normalmodellen passar variabeln logcost.

Uppgift 2.3

Jämför median i data med medianen från den skattade modellen.

Uppgift 2.4

Gör ett 95%-igt konfidensintervall för μ , både genom att använda formellsamlingen och genom att använda en funktion i R. Tolka intervallet.

Uppgift 2.5

Testa om den genomsnittliga logcost i populationen är mindre än 6. Ställ upp noll- och alternativhypotes och testa på 5% signifikansnivå. Gör beräkningarna både med hjälp av formelsamlingen och med R.

Uppgift 2.6

Beräkna p-värdet för testet i Uppgift 2.5 genom att använda R. Hade du förkastat nollhypotesen på 1% signifikansnivå?

Uppgift 2.7

Antag att vi tar den skevheten som vi ser i histogrammet över logcost på allvar. Beskriv (inga uträkningar) om vi ändå kan göra ett hypotestest utan att anta att logcost är normalfördelad.

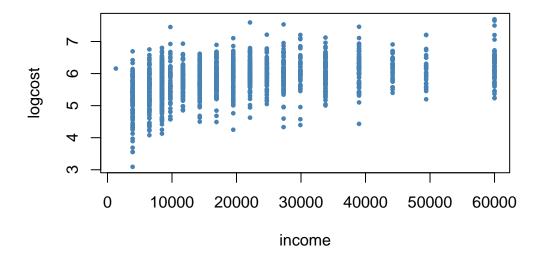
Uppgift 2.8

Testa på 5% signifikansnivå om det finns någon skillnad i genomsnittlig logcost för hushåll med och utan air conditioner. Ställ upp noll- och mothypotest och beräkna teststatistikans värde med hjälp av formelsamlingen. Använd R för att beräkna frihetsgraderna i nollhypotesens t-fördelning.

3. Enkel och multipel linjär regression

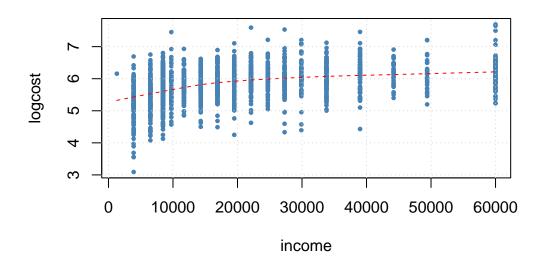
Ni ska nu analysera en regressionsmodell med logcost som responsvariabel. Vi börjar med hushållets inkomst income som förklarande variabel. Det är svårt att se om en linjär regression passar data eftersom income bara kan anta ett mindre antal värden (den verkar vara grupperad i inkomstklasser):

```
df$logcost = log(df$cost) # lägger in logcost i dataframen, blir lättare då när man kör lm
plot(logcost ~ income, data = df, pch = 19, cex = 0.5, col = "steelblue")
```


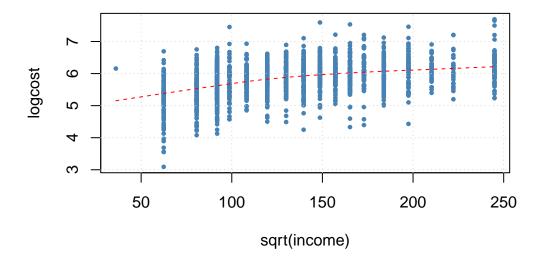
För att lättare se om det verkar linjärt anpassar i en s k lowess-skattning (en slags icke-linjär regression) och plottar anpassningen, med funktionen plotLowess från gplots paketet:

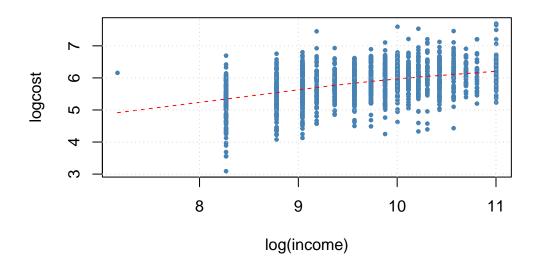
Det ser inte linjärt ut. Låt oss prova att gå ett steg nedåt på Tukey's transformationsstege (i Tukey's cirkel är vi i övre vänstra kvadraten, vilket indikerar att vi ska gå nedåt på stegen för X-variabeln) och göra en $\sqrt{}$ -transformation (sqrt):

```
plotLowess(logcost ~ sqrt(income), data = df, pch = 19, cex = 0.5, col = "steelblue")
```


Hmm, inte riktigt linjärt ännu. Vi provar ett steg till ned på Tukey's stege, dvs att logaritmera x-variabeln income :

```
plotLowess(logcost ~ log(income), data = df, pch = 19, cex = 0.5, col = "steelblue")
```


Bingo! Rätt så linjärt! Vi kör på detta och lägger även in logaritmen av income i vår dataframe df.

```
df$logincome = log(df$income)
head(df)
```

cost rooms people income onlysecondary waterheat cookel poolfilt airrev

1	545	7	4	2990	00	0			0	1	0	1
2	389	7	2	1170	00				0	1	0	0
3	390	8	2	1690	00	(	)		0	0	0	0
4	268	7	2	975	50	:	1		0	1	0	1
5	543	6	2	2470	00		1		0	0	0	1
6	278	6	3	845	50	-	1		0	0	0	0
	${\tt aircond}$	micro	wave	dish	dryer	logcost	log	income				
1	1		0	0	0	6.300786	10.	305614				
2	0		1	1	0	5.963579	9.	367344				
3	1		0	0	0	5.966147	9.	735069				
4	1		0	0	1	5.590987	9.	185023				
5	1		1	0	1	6.297109	10.	114559				
6	0		0	0	1	5 627621	9	041922				

Uppgift 3.1

Använd R för att skatta modellen:

$$\operatorname{logcost} = \beta_0 + \beta_1 \cdot \operatorname{logincome} + \varepsilon, \qquad \varepsilon \stackrel{iid}{\sim} N(0, \sigma_\varepsilon)$$

och tolka skattningarna b_0 och b_1 .

Uppgift 3.2

Använd formelsamlingen för att beräkna ett 99%-igt konfidensintervall för β_1 . Kontrollera att ditt svar stämmer med R's direkta beräkning av detta konfidensintervall.

Uppgift 3.3

Använd formelsamlingen för att testa om logincome är en signifikant förklarande variabel på signifikansnivån 1%. Ställ upp noll- och alternativhypotes för testet och var noga med att dra en slutsats från testet.

Uppgift 3.4

Gör en prediktion med 95% prediktionsintervall för logcost vid logincome=11 genom att använda R. [tips: argumentet newdata i predict-funktionen måste vara en dataframe, inte en vektor. Se min [kod för lifespan data](https://statisticssu.github.io/SDA1/code/lifespan_regression.R).]

Uppgift 3.5

Skatta nu en multipel linjär regression:

 $\texttt{logcost} = \beta_0 + \beta_1 \cdot \texttt{logincome} + \beta_2 \cdot \texttt{logrooms} + \beta_3 \cdot \texttt{logpeople} + \beta_4 \cdot \texttt{onlysecondary} + \beta_5 \cdot \texttt{poolfilt} + \beta_5 \cdot \texttt{aircond} + \varepsilon,$

där logrooms = log(rooms) och logpeople = log(people). Tolka skattningarna av koefficienterna β_1 och β_5 .

Uppgift 3.6

Vilka förklarande variabler är signifikanta på 5% nivån? På 1% signifikansnivå?

Uppgift 3.7

Gör en prediktion med 90% prediktionsintervall för logcost för ett hushåll med medianvärden på logincome, logrooms, logpeople och alla tre dummyvariabler satta till värdet noll.

Fördjupning/kuriosa

En av mina doktorander, Feng Li, har tillsammans med mig och professor Robert Kohn vid UNSW i Sydney analyserat det här datamaterialet i hans doktorsavhandling vid statistiska institutionen vid SU. Feng utvecklade en flexibel regressionsmodell med fördelningar för feltermerna som bl a tillåts ha:

- heteroskedastisk varians (dvs olika varians för olika värden på t ex logincome)
- tunga svansar (likt t-fördelningen)
- skevhet

Hela artikeln är publicerad som ett kapitel in en bok, men finns även fritt tillgänglig som ett working paper.

Här är en bild från avhandlingen, där man ser den prediktiva sannolikhetsfördelningen för cost för olika värden på logrooms. Genom att utveckla en modell som kan modellera skevhet behövde vi inte transformera cost innan analysen, vilket blir trevligare att tolka.

